

Borgmester Michael Fengers tale ved 2. behandlingen af Gentofte Kommunes budget for 2023-24

Vi kan i dag forelægge en samlet budgetaftale for 2023 og 2024, hvor Gentofte tænker og handler langsigtet. Det er glædeligt, at alle partier i kommunalbestyrelsen står bag det to-årigt budget, som forhåbentlig vil gøre Gentofte til et endnu bedre sted at bo, leve og arbejde. Jeg er særligt glad for, at det er en budgetaftale, der fokuserer på klimaudfordringerne, på børn og unges sundhed og trivsel - og på fastholdelse og rekruttering af medarbejdere.

Det er også en budgetaftale, der viser, at Gentofte Kommune er med til at løse de aktuelle problemer og kriser, vi befinder os i: Vi har krig i Europa, vi står med den værste energikrise siden oliekrisen i 70'erne, vi er ramt af stigende inflation og renter.

Med de dystre udsigter er det afgørende, at vi ikke mister modet, men mobiliserer vores handlekraft i vores lokale fællesskaber – vi har vist, at vi ved fælles hjælp kunne komme igennem en coronakrise – i øjeblikket gør vi en stor indsats for at tage imod flygtninge fra Ukraine, og nu skal vi finde på måder at spare på energien.

En robust økonomi er en forudsætning for at kunne prioritere løsningen af de problemer vi står overfor i Gentofte. Vi betaler fortsat en meget stor del af vores skatteindtægter til udligningsordningen – så meget at vi som tidligere besluttet må sætte skatten op for ikke at stå med voldsomme serviceforringelser. Gentofte Kommune har stadig et af landets laveste samlede skattetryk og det ønsker vi også fremover.

Derfor vil vi øge indsatsen for at fjerne overflødig administration. Alt det der opfattes som bøvvl og som fjerner tid fra kerneopgaven – vi kan selv gøre meget, men vi er afhængige af Christiansborg, hvis vi skal gøre noget ved alt det bureaukrati, der pålægges kommunerne via lovgivning og regler. Derfor ser vi også frem til at indgå en velfærdsaftale med staten, der kan sætte kommunen fri på et vigtigt velfærdsområde – vi ønsker at starte med ældreområdet og håber, at den kommende regering vil lade os prøve kræfter med flere områder.

Det fylder meget i både valgkampen og den lokale debat, om kommunerne bruger for mange penge på administration. Her er mange tal og myter. I de undersøgelser, vi bedst kan lide, bliver vi vurderet til at være blandt landets mest effektive, men i andre opgørelser ligger vi et stykke fra toppen. Vi ønsker faktisk viden. Derfor vil vi igangsætte en samlet analyse af vores administrationsomkostninger.

Lad mig slå fast, at vi altid vil have brug for en kompetent forvaltning, som kan levere sikker drift og myndighedsarbejde med rimelige sagsbehandlingstider. Dataindsamling og dokumentation er centrale elementer i en moderne organisation, der tænker og handler langsigtet. Men vi er klar til et serviceeftersyn for at vurdere, om vi kan gøre det endnu bedre. Det skal selvfølgelig ske i et tæt samarbejde med medarbejderrepræsentanterne i kommunen som der er stærk tradition for i Gentofte.

I Gentofte Kommune tager vi ansvar for en grøn og bæredygtig udvikling – vi har meget ambitiøse mål inden for klima og bæredygtighed – vi går efter en reduktion af CO2 udledningen på 90 pct. inden 2030 – hvor de nationale mål har lagt sig på 70 pct. I budgettet er der afsat betydelige midler til en bred klimaindsats, der skal realiseres i Klimaplan 2050.

- Vi vil fortsætte udbygning af fjernvarmen – vi er blandt de hurtigste i Danmark, men vi forsøger alligevel at sætte farten op.
- Vi vil give bedre vilkår for elbiler og sætte flere ladestander op

- Vi vil have bedre og flere cykelstier
- Vi vil forbedre vores kystsikring og så sætter vi gang i et meget ambitiøst projekt om separering af regnvand og kloakvand, så vi kan klare de kraftige regnskyl, vi må forvente i fremtiden.

Det er alt sammen projekter, der viser, at vi tænker og handler langsigtet i Gentofte Kommune – men vi står også midt i en omfattende energikrise, der kræver nye løsninger her og nu.

Vi er samlet her i Rådssalen i aften i 19 graders varme. Det er den mærkbare konsekvens af, at vi i Gentofte selvfølgelig bidrager til at sænke det samlede energiforbrug i Danmark. Vi vil løbende vurdere, hvordan vi kan bidrage til et lavere forbrug hen over vinteren, uden at det går ud over de svageste borgere. Vi sætter skub på energirenoveringer af kommunens egne bygninger og vi vil tilbyde energirådgivning til borgerne.

Gentofte skal være et godt sted at bo, leve og arbejde. Derfor vil vi fortsat arbejde for, at trafikstøjen reduceres mest muligt, at bydelscentre udvikles, og kommunens grønne udtryk øges ved at gøre veje og pladser endnu grønnere. Vi vil vedligeholde vores bygninger og investere yderligere 10,7 mio. kr. i 2023 og igen fra 2025 og frem til renovering af fortove, cykelstier og veje, så vi samlet bruger 35,7 mio.kr. i 2023 på at sikre god infrastruktur i kommunen.

I Gentofte Kommune er der gode rammer for børn og unge i vigtige fællesskaber i institutioner, skoler og fritidsliv – men vi kan altid gøre det lidt bedre. Vi vil prioritere et serviceeftersyn af visionerne for dagtilbuds- og skoleområdet – der er sket meget i samfundet siden de nuværende visioner blev formuleret i 2012.

Vi har gode daginstitutioner og skoler i Gentofte – med dygtige og engagerede børn, forældre og medarbejdere. Med budgetforliget vil vi gerne styrke arbejdet i skolerne med co-teaching forløb i alle folkeskoler og vi vil have et særligt fokus på elever med særlige forudsætninger eller høj begavelse, så de også oplever at blive mødt med deres behov i undervisningen.

Jeg tror på, at børn og unge trives bedst i gode fællesskaber og det er derfor vigtigt, at vi holder fast i at flere børn og unge skal være en del af - og trives - i det almene fællesskab – vi skal gøre plads og vi skal passe på de sårbare børn, der måske er på vej ud af fællesskabet. Det er afgørende med en hurtig indsats inden problemerne vokser sig for store. Der skal ikke gå tid med lange udredninger, hvor børnene og familierne bare får det dårligere i ventetiden. Vi vil derfor prioritere en fremskudt sagsbehandling på skoler og daginstitutioner og i øvrigt øge kvalitet og nærvær i sagsbehandlingen for familier med sårbare børn.

Vi vil iværksætte en indsats overfor de børn, der af forskellige årsager ikke kommer i skole. En styrket skolevisitation skal arbejde for at finde det rette tilbud til barnet i samarbejde med familien, så de frustrationer og bekymringer man kan have som forældre til et udfordret barn, bliver mødt med en kompetent og effektiv sagsbehandling.

Det er en hjertesag for mig, at vi med denne budgetaftale har sikret en permanent finansiering til den vigtige indsats for unge i Gentofte Kommune. Unges trivsel er på mange områder udfordret og det er en kompleks sag, der kun kan løses i fællesskab med de unge og aktørerne omkring de unge – det gælder forældre, skole, uddannelse og fritids- og foreningsliv. Jeg er glad for, at vi nu kan planlægge en langsigtet indsats, der kan tage fat på at skabe fællesskaber og styrke unges sundhed og trivsel.

Vi har allerede mange tiltag i gang, der virker, men vi skal blive ved med at udvikle nye initiativer, der appellerer til de unge på de unges egne præmisser. Med en koordineret målrettet indsats tror vi på, at vi

kan skabe gode resultater sammen – både for de mange unge der trives og har det godt - og for de unge, der har brug for støtte og opbakning, hvis ungelivet bliver svært.

Det er et fokusområde i budgetaftalen, at kommunen skal være en attraktiv arbejdsplads. Som alle andre kommuner oplever Gentofte, at det er blevet sværere at rekruttere og fastholde medarbejdere. Det er et alvorligt problem, for vi kan ganske enkelt ikke levere den ønskede service, hvis vi ikke har gode, stabile medarbejdere. Særligt på velfærdsområderne er vi ramt hårdt - og de mindste børn og de mest plejkrævende ældre er samtidig de borgere, der har mest brug for en kommunal service af høj kvalitet. Vi vil fortsætte vores forsøg med fleksible arbejdsrammer, og har allerede nu gode erfaringer med flere forsøg, bl.a. med 4-dages arbejdsuge i daginstitutioner.

Vi har brug for at få unge medarbejdere ind på vores kommunale arbejdspladser og vi vil derfor styrke Gentofte Kommune som en uddannelsesinstitution og arbejde for at styrke fastholdelsen af nye medarbejdere. Jeg ser frem til, at vi i fællesskab med både medarbejdere og borgere i kommunen kan finde frem til nye måder at rekruttere på.

På beskæftigelsesområdet vil vi arbejde målrettet med at motivere ledige til at uddanne sig til de jobs, hvor der er mangel på arbejdskraft - det gælder for virksomhederne, men også for kommunens arbejdspladser. Vi vil tilbyde de ledige de nødvendige redskaber og gerne et uddannelsesforløb på Social- og sundhedsområdet.

Det bliver ikke mindre nødvendigt, når vi står overfor en stigning i antallet af ældre, og især plejkrævende ældre. Det kalder på nye løsninger, så vi kan give en god og værdig ældrepleje, hvor der er tid til tryghed og nærvær og et godt samarbejde med borgere og pårørende. Vi vil løbende opgradere medarbejdernes kompetencer til at håndtere de mere og mere komplekse opgaver, ikke mindst de mange nye sundhedsopgaver, som kommunerne fremover skal løse i det nære sundhedsvæsen.

Vi øger plejeboligkapaciteten med fast personale på Rygårdscentret, så vi kommer til at råde over mere end 700 plejeboliger med fast personale og knap 150 plejeboliger med hjemmehjælp – vi vurderer det er en tilstrækkelig kapacitet de kommende år.

Med budgetaftalen er der skabt mulighed for at hjemtage rusmiddelbehandlingen i Gentofte Kommune – vi kan både opnå en bedre kvalitet for borgerne, tættere på deres hverdag og samtidig en lavere udgift for kommunen. På voksenhandicapområdet og hele det specialiserede område bliver der gjort en stor indsats for at holde udgiftsudviklingen i ro, samtidig med at der tilbydes en god professionel indsats for det stigende antal borgere, der har behov for specialiserede tilbud. Det kan vi blandt andet ved at efteruddanne medarbejderne.

Kulturområdet har en særlig plads i Gentofte Kommune, vi har et rigt kulturliv og mange aktive borgere, der deltager og bidrager i de mange arrangementer og rundt omkring i kommunens kulturinstitutioner. Det er vigtigt, at nye generationer også får et nært forhold til kunst og kultur – vi vil derfor prioritere børnenes muligheder for kulturelle oplevelser, og et kulturpas skal gøre det muligt for børn fra familier med små indkomster også at gå til fx musikundervisning.

Vi vil støtte den positive udvikling i Byens Hus, så huset kan fungere som samlingspunkt for kulturelle og sociale aktiviteter. Byens Hus er skabt af frivilligt engagement og i budgetaftalen vil vi også gerne anerkende de mange frivillige, der gør et stort stykke arbejde for fællesskabet ved at hjælpe fx flygtninge, senest de mange nyankomne fra Ukraine.

Jeg glæder mig også over de mange aktive borgere, der er engagerede i vores fritidsliv og fritidsfaciliteter – idræt på både elite- og motionsplan er med til at sikre oplevelser for den enkelte, i familierne og i det store

fællesskab. Vi har mange gode faciliteter i Gentofte, men har brug for endnu flere. På kort sigt sikrer budgetaftalen de nødvendige investeringer i vedligeholdelse af Kildeskovshallen og renovering af de ældste kunstgræsbaner. I budgetperioden vil vi inddrage borgere, brugere og foreninger i den svære prioritering af, hvad og hvor vi skal bygge i fremtiden. Der er også her brug for langsigtet planlægning.

I Gentofte Kommune har vi efterhånden en lang og stolt tradition for at skabe sammen i borgerinddragende initiativer. Vi har brug for borgernes indspil, så vi sammen kan finde de gode løsninger og opnå bedre resultater. Det er meget positivt, at vi i den samlede kommunalbestyrelse er enige om at planlægge og udvikle de kommende års arbejde i de borgerinddragende processer i forhold til blandt andet klima, rekruttering og strategier på børneområdet.

En budgetaftale er vigtig, men jo kun et stykke papir, hvis ikke medarbejderne realiserer vores politiske ønske. Derfor vil jeg gerne sige tak til alle medarbejdere i kommunen; I arbejder hver dag på at løse jeres opgaver på en kompetent og ordentlig måde til glæde for borgerne i Gentofte. Der skal også lyde en tak til de mange frivillige på alle områder; I gør en forskel og bidrager til et stærkere fællesskab. En særlig hilsen skal lyde til tillidsrepræsentanter og medlemmerne af MED-grupperne; I yder en ekstra indsats for, at vi sammen kan gøre Gentofte til et godt sted at bo, leve og arbejde.

Jeg vil gerne slutte med at takke alle partier for en grundig og konstruktiv budgetproces – og en særlig hilsen til Frederik Dehlfom fra Enhedslisten, der efter Jeanne Toxværd's pludselige død måtte hoppe ind i slutspurten. Jeg håber, vi alle kan se, at det er et budget også i Jeannes ånd.

Med de ord vil jeg på den konservative gruppes vegne anbefale, at der stemmes for budgetforslaget for 2023, og budgetaftalen med ændringsforslag, der er indgået mellem alle partier.